

Impressie Innovatietafel Omzien 26 mei 2014, vierde bijeenkomst (tweede van 2014)

Locatie: De Koppel Lunetten, ontvangst door bewonerscie

*In zekere zin hebben zij die lachen
wanneer iemand zegt dat hij de mensheid wil hervormen,
volkomen gelijk.*

*Zij zien alleen over het hoofd dat het voldoende is
wanneer één enkeling zich tot in zijn wortels hervormt.*

*Zijn werk kan dan nooit meer vergaan,
zo iemand heeft een gat gescheurd in het bestaande,
dat nooit meer dicht kan groeien,
of de anderen het nu dadelijk merken of een miljoen jaar later.*

Gustav Meyrin

Een impressie van de bijeenkomst op 26 mei

Afwezig met kennisgeving:

- Wil Broekman, Rabobank Utrecht
- George Veenhuis (bestuurslid stichting Omzien)
- Lex Halsema (Maarn Maarsbergen Vitaal)
- Alexander Maas (Universiteit voor Humanistiek)
- Sander Spijker
- Eva de Ruiter (gebiedsregisseur Stichtse Vecht, Kom Erbij Maarssenbroek)
- Bernadette Slotman (Utrecht Oost)
- Joke Brouwer (gemeente Utrecht)
- Gerard de Geus (gemeente Utrecht)
- Karen Hillige (Tussen Spoor en Singel)
- Annette de Vries (Houtense Helden)
- Harmke Hulsinga (Utrecht Oost)
- Caroline Brons (Utrecht Oost)
- Marina de Vos (expert/architecte)
- Theo van Wijk (bestuurslid stichting Omzien en De Nieuwe Jutter)
- Jan Snijders (Austerlitz Zorgt)
- Marthijn Laterveer (LOC)
- Jeanet Bouw (Lunetten)

Aanwezigen:

- Jan Snijders, voorzitter Austerlitz Zorgt
- Annette de Vries (Houtense Helden)
- Lotte Enting (Vrijwilligerscentrale en Utrecht Oost)
- Henry de Gooier (Goeie Buur, Soesterkwartier Amersfoort)
- Caroline Brons (Utrecht Oost)
- Ernst Grevink (stichting Mens, De Bilt)

- Wil Sluis, Nieuwegein
- Yvon Hoogendijk (Grijzelente, Odijk)
- Janine Jonkers (Eemstroom, Amersfoort)
- Ingrid Bulsink (SamenHoograven)
- Marlou Pijnappel (Riverenwijk Utrecht)
- Koo Koningsberger (ambassadeur Omzien, mede initiatiefnemer Bilthoven Noord)
- Helouise Engeldal (WoonZorg Nederland)
- Marthijn Laterveer, adjunct directeur LOC
- Lisette Bruns, min van VWS
- Irene Huisman (gemeente Stichtse Vecht)
- Christel Terwiel (buurtcooperatie Utrechtnoordoost)
- Wilma de Buck (buurcooperatie Utrechtnoordoost)
- Mathieu van Meijel, (Driebergen Noord)
- Anneke Pierrot, Zeeburg
- Marlies Uitdewilligen (Zeeburg?)
- Cor Mulder
- Eva de Ruiters (gebiedsregisseur Stichtse Vecht, Kom Erbij Maarssenbroek)
- Arjen de Jong (Woonvogel, expert toekomstbestendig wonen)
- Nina Frentzen, Zeeburg
- Meta de Vries, Zeeburg
- Frans Willems, De Koppel, initiatief Lunetten
- Ella Vogelaar (Omzien)
- Jitske Tiemersma (Omzien)
- Jurgen van der Heijden (Omzien)

Deze vierde bijeenkomst (en tweede van het jaar) stond in het licht van verder uitwerken van vier thema's die uit onze buurtpraktijken en op basis van de vorige innovatietafel zijn geselecteerd.

Wat is de oogst? De belangrijkste highlights worden per ronde tafel en thema weergegeven.

Ronde tafel 1. De vraag was: wat is jouw persoonlijke missie en je missie als initiatief/buurt ?

- De hele buurt, jong & oud doet mee op eigen niveau.
- Wonen in een levendige buurt waar vitale bewoners solidair zijn met kwetsbare bewoners
- En wijk waarin nabuurschap en samenredzaamheid weer normaal wordt. En waarin ouderen zich prettig en veilig voelen
- Zelfregie en zelfstandigheid in combinatie met directe omgeving in gezondheid gedurende de levensloop
- Duurzame buurt, ook op het gebied van zorg, wonen, welzijn
- Dat de bewoners van onze complexen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen en volwaardig kunnen deelnemen aan de maatschappij. En dat

bewoners en omwonenden elkaar helpen op allerlei gebied om dit te realiseren

- Missie: leefbare dorpen waar jong en oud zo lang en plezierig mogelijk samen leven
- Buurtverbinder, samen zorg voor later, persoonlijke zorg op maat oud & jong
- Zorg en Welzijn voor elkaar in de buurt
- Levendige buurt, elkaar ontmoeten
- Autonomie en keuzevrijheid in zorg
- Doen wat we zelf willen
- Uitvinden hoe wijken zich zo goed en zo snel mogelijk kunnen organiseren; alle buurten
- Burgers bewust maken van de verantwoordelijkheid die ze in de (nabije) toekomst krijgen op het gebied van hun eigen zorg en die van hun omgeving
- Doel: Buren zorgen voor buren. Middel: Netwerk van Goeie Buren
- De woningmarkt in beweging brengen vanuit perspectief van de mens
- Verbinding leggen tussen netwerken en mensen
- 1. Leefbare wijk; 2. Community; 3. Contact tussen jongeren en ouderen
- Helpen een network te bouwen in alle wijken van Utrecht met buurtteams en dergelijke. Voor en deels door ouderen. Zorgen dat ouderen niet uit zicht raken als zij thuis blijven wonen. Moderne hulpmiddelen inzetten die ouderen ondersteunen bij het zelfstandig wonen tijdens hun oude dag
- Bijdragen aan geslaagde transitie van klassieke AWBZ zorg naar AWBZ nieuwe stijl en WMO nieuwe stijl
- Goede balans tussen ouderenzorg door instellingen en door inwoners zelf
- Wijkcoöperatie creëren voor wonen, zorg en wijlen (voor en door burgers)
- Vermijden zorgval voor kwetsbare senioren, hun mantelzorgers en professionele hulpverleners
- Missie Vrijwilligerscentrale: Utrecht mooier en rijker maken met vrijwilligers waarbij de energie van burgers die zich vrijwillig inzetten voor iets of iemand ten goede komt van de Utrechtse samenleving.
- Toegankelijke zorg geleverd door een buurtteam; leven in een omgeving met jong & oud, creëren van samenhang in de buurt.
- Bijdragen dat gemeente geen belemmering is, maar facilitator, stimulant en partner voor initiatieven is/wordt.
- Mijn missie; Aanjager & Stimulator. Het mogelijk maken vanuit de gemeente om bewoners hun initiatief te kunnen laten opbloeien. Daarvoor de juiste 'mindset' intern te bewerken en extern de juiste contacten makelen.

2. De weg ernaar toe: vragen, aandachtspunten en het potentieel

- Hoe wordt een buurtzorgcoöperatie georganiseerd?
- Hoe krijg ik alle bevolkingsgroepen erbij, jong en oud, in de wijk?
- Hoe vind ik de juiste sleutelfiguren in de wijk?
- Hoe kom je met de mensen die het betreft in contact (Rabobank)
- Welke voorwaarden mag de gemeente stellen voor continuïteit en budget?
- Behoeft op buurtniveau → in relatie tot schaal coöperatie? Vaak veel groter

- Er is een mate van professionalisering nodig → daarvoor een startsubsidie nodig van de gemeente
- Inzicht in veranderingen ontbreekt (bij veel Nederlanders). Mensen zijn het zich nog niet bewust → bewustzijn moet zijn : elke wijk een buurt- of zorgcoöperatie. Urgentie!
- Perspectief ontbreekt, de positieve boodschap ook brengen.
- Zelf communiceren → thema “participeren” positief neerzetten
- Exposure vergroten: tv programma, Omzien leert/doet, voorbeelden, achterban partnerorganisaties benutten, champagne
- Handboek + stappenplan voor starten burgerinitiatief en financieringsadvies (geen blauwdruk, wel gebruik maken van businessmodelling)

- Hoe hou je mensen bij de les? “Beste buur”, goede buurt, buurtcafe + logo: mensen zijn ogen en oren van de straat
- Creëren netwerken van sterke burgers
- Coöperaties die elkaar versterken: “dansen voor de schalen”
- De modulaire coöperatie. Kleinschalig organiseren en uitvoeren wat kleinschalig kan en moet, grotere schaal organiseren van lastiger vraagstukken/samenwerking (bijv gemeentelijk, regionaal). En landelijk adresseren van vraagstukken. Het kleine sterker maken.
- Niet snel groot worden maar slimme samenwerkingen zoeken
- Financiering → budgetten overhevelen naar burgerinitiatieven
- Wonen als verbindende schakel op wijkniveau
- Ook jongeren activeren & bewustmaken
- Hulpvragen/behoefte in beeld brengen: nu/55/100
- Bewustzijn bij organisaties ook nog lag
- Relatie verbeteren tussen vrijwilligers en professionals
- Participeren is niet alleen noodzaak, het is leuk!
- Team “professionele” zorg → formele vs informele zorg
- Betrekken doelgroepen → waar onderscheid maken?

3. Belemmeringen

- Partners zijn bijna niet bereikbaar door reorganisaties
- Hoe wordt buurtzorg coöperatie georganiseerd?
- Zorg wordt als zwaar/lastig beschouwd door sommige startende initiatieven → verbinding zoeken in de buurt
- Zicht op kwetsbare ouderen krijgen en houden
- Te weinig geld
- Wederkerigheid
- Gemeente heeft doelgroep ouderen onvoldoende benoemd/aandacht voor.

4. Innovatietafel Omzien: wat willen wij samen ontdekken, leren en wat voor output willen we leveren ten behoeve van bestaande en nieuwe initiatieven?

Beweging Omzien jaagt burgerkracht in de domeinen zorg, welzijn en wonen aan. Innovatietafel Omzien versnelt, verbreedt, verdiept en vergroot het potentieel veld. Leden zijn koplopers uit buurtinitiatieven en koplopers uit organisaties die actief zijn in de drie domeinen en willen leren en innoveren.

Versnellen: elkaar ontmoeten, faciliteren van uitwisseling, netwerk bieden, beantwoorden van elkaars vragen. Een netwerk van doeners opbouwen die samen onderzoeken wat burgers zelf en samen kunnen doen in de domeinen zorg, welzijn en wonen. Daarvoor wil Omzien een fijne en veilige omgeving creëren waarin alles op tafel mag komen

Verbreden: kennis delen & elkaar helpen:

- thema's vaststellen en uitwerken. Bijvoorbeeld ontlasten mantelzorg door buurtinitiatief, wijkverpleging in de eigen wijk. jong & oud, technologie, toekomstbestendig wonen
- intervisie en of netwerbijeenkomsten voor praktische uitwisseling
- conceptontwikkeling: wat komt er op ons af en wat kunnen buurtinitiatieven ontwikkelen/aanbieden

Verdiepen: analyseren en onderzoeken. Actionresearch en verdiepend onderzoek. Kwalitatief/narratief.

- Eerste oogst do's en do not's
- Elke bijeenkomst oogsten
- Onderzoeksvragen formuleren: universiteiten, hoogleraren, studenten, stagiaires
- publiceren

Wenselijke Output:

- Profielen en contactgegevens initiatieven toegankelijk maken
- Offline bijeenkomsten faciliteren
- Relevante locale/regionale netwerk voor initiatieven in beeld brengen en ontwikkelen: speelveldanalyse
- Generieke principes ontdekken van ontstaan en werkwijze buurtinitiatieven zorg, welzijn en wonen
- Thema's/vraagstukken uitdiepen: white papers beschikbaar via site
- Instrumentarium (stappenplan) voor starten burgerinitiatief en financieringsadvies (geen blauwdruk, wel gebruik maken van businessmodellering)